

Judikatūras krājums

Lieta C-482/14

**Eiropas Komisija
pret
Vācijas Federatīvo Republiku**

- Valsts pienākumu neizpilde – Kopienas dzelzceļa attīstība – Direktīva 91/440/EEK – 6. panta 1. punkts – *Deutsche Bahn* grupa – Līgumi par peļņas nodošanu – Aizliegums dzelzceļa infrastruktūras apsaimniekošanai piešķirto valsts atbalstu novirzīt dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumiem – Grāmatvedības uzskaites pienākumi – Direktīva 91/440/EEK – 9. panta 4. punkts – Regula (EK) Nr. 1370/2007 – 6. panta 1. punkts – Pielikuma 5. punkts – Grāmatvedības uzskaites pienākumi – Darbībām, kuras saistītas ar pasažieru pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu atbilstoši sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas saistībām, piešķirtā valsts atbalsta norādīšana atbilstoši katram atsevišķajam līgumam

Kopsavilkums – Tiesas (trešā palāta) 2017. gada 28. jūnija spriedums

- Prasība sakarā ar pienākumu neizpildi – Pieteikums par lietas ierosināšanu – Iebildumu un pamatu izklāsts – Formas prasības – Loģiski secīgs un detalizēts izklāsts – Pieņemamība*
(LESD 258. pants; Tiesas Reglamenta 120. panta c) punkts)
- Prasība sakarā ar pienākumu neizpildi – Strīda priekšmets – Noteikšana pirmstiesas procedūras laikā – Pielāgošana Savienības tiesību izmaiņu dēļ – Sākotnējie iebildumi par Direktīvas 2012/34, ar kuru tika atceltas Direktīvas 91/440 un 2001/14, pārkāpumu – Direktīvas 91/440 un 2001/14 atcelšanas spēkā stāšanās datuma labojums ar atpakaļejošu spēku – Pēc prasības celšanas izdarīts labojums – Iebildumu grozīšana replikas rakstā – Pieļaujamība*
(LESD 258. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/14 un 2012/34; Padomes Direktīva 91/440)
- Transports – Kopējā politika – Kopienas dzelzceļa attīstība – Infrastruktūras pārvaldības un pārvadājumu darbības nodalīšana – Uzņēmumu, kas sniedz dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus un pārvalda dzelzceļa infrastruktūru, grāmatvedības uzskaites pienākumi – Valsts atbalsta grāmatvedības uzskaites, kas ļauj īstenot tā uzraudzību no grāmatvedības viedokļa – Pienākums publicēt pārskatus – (Padomes Direktīvas 91/440 6. panta 1. punkts)*
- Transports – Kopējā politika – Kopienas dzelzceļa attīstība – Infrastruktūras pārvaldības un pārvadājumu darbības nodalīšana – Aizliegums novirzīt valsts atbalstu starp abām šīm darbībām*
(Padomes Direktīvas 91/440 6. panta 1. punkts)

5. *Transports – Dzelzceļa pārvadājumi – Direktīva 2001/14 – Dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšana un maksas iekasēšana – Maksas iekasēšana par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu – Maksas par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu izlietošana*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/14 7. panta 1. punkts)

6. *Transports – Kopējā politika – Kopienas dzelzceļa attīstība – Dzelzceļa pasažieru pārvadājumu uzņēmums, kurš sniedz gan pakalpojumus sabiedrisko pakalpojumu režīmā, gan citus pakalpojumus – Pienākums grāmatvedībā nodalīt dažādos darbības blokus – Piemērojamība*

(Padomes Direktīvas 91/440/EEK 6. pants un 9. panta 4. punkts; Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 1370/2007 6. panta 1. punkts un pielikuma 5. punkta pirmais un pēdējais ievilkums)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 39.–44. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 47.–51. punktu)

3. Lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanas un dzelzceļa pārvadājumu darbības nošķiršanu, tostarp lai vienai no abām šīm darbībām piešķirtie valsts līdzekļi nevarētu tikt novirzīti no vienas darbības otrai, saskaņā ar Direktīvas 91/440 par Kopienas dzelzceļa attīstību 6. panta 1. punktu ir noteikts pienākums sagatavot atsevišķus peļņas un zaudējumu pārskatus un bilances, kā arī publicēt pārskatus saistībā ar attiecīgajām darbībām. It īpaši saistībā ar valsts atbalstu Savienības likumdevējs ir vēlējis uzņēmumiem, kas sniedz dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus un pārvalda dzelzceļa infrastruktūru, noteikt ne tikai pienākumu iekļaut šo atbalstu grāmatvedības pārskatos, lai ļautu īstenot to uzraudzību no grāmatvedības viedokļa, bet arī pienākumu publicēt šos pārskatus, lai tostarp nodrošinātu ar minēto atbalstu saistītās informācijas publisku pieejamību, kurai ir jāļauj objektīvi pārbaudīt, ka starp dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības un dzelzceļa pārvadājumu darbībām nepastāv šķērssubsīdijas. Direktīvas 91/440 6. panta 1. punkta mērķis ir ne vien precīzas grāmatvedības uzskaites veikšana, kas it īpaši ļautu identificēt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu saņemto valsts atbalstu, bet arī šī atbalsta izmantošanas ārējās pārskatāmības nodrošināšana.

Līdz ar to Direktīvas 91/440 6. panta 1. punktu nevar interpretēt tādējādi, ka atbilstoši tam dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu pienākumi aprobežotos tikai ar to saņemtā valsts atbalsta iekļaušanu to grāmatvedībā, pat tad, ja šāda iekļaušana no šo sabiedrību iekšējās grāmatvedības viedokļa varētu ļaut īstenot šī atbalsta novirzīšanas aizlieguma uzraudzību.

(skat. 61.–65. un 68. punktu)

4. Saskaņā ar Direktīvas 91/440 par Kopienas dzelzceļa attīstību 6. panta 1. punktu ir aizliegta dzelzceļa infrastruktūras pārvaldībai piešķirtu valsts līdzekļu novirzīšana dzelzceļa pārvadājumu veikšanas darbībām un otrādi.

Šāda aizlieguma neizpilde tādējādi nozīmē, pirmkārt, ka runa ir par valsts atbalsta nodošanu un, otrkārt, ka šī nodošana ir nākusi par labu darbībai, kas nav tā darbība, kurai atbalsts bija piešķirts.

(skat. 81. un 82. punktu)

5. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 100.–103. punktu)

6. Saistībā ar tā finansējuma iegrāmatošanu, kas piešķirts dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas veic gan kompensētas darbības, uz kurām ir attiecināmas sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas saistības, gan citas darbības, nedz Direktīvas 91/440 par Kopienas dzelzceļa attīstību 9. panta 4. punktā, nedz Regulas Nr. 1370/2007 par sabiedriskā pasažieru transporta pakalpojumiem, izmantojot dzelzceļu un autoceļus, 6. panta 1. punktā, lasot to kopsakarā ar šīs regulas pielikuma 5. punktu, minētajiem pakalpojumu sniedzējiem nav noteikts pienākums atbilstoši katram atsevišķajam līgumam individualizēti norādīt valsts līdzekļus, kas saņemti par to sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas darbību. Tieši pretēji – šajās divās tiesību normās šādiem pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēts vienīgi pienākums grāmatvedībā nodalīt to dažādos darbības blokus.

Līdz ar to Direktīvas 91/440 9. panta 4. punktā saistībā ar tā finansējuma iegrāmatošanu, kas veikta attiecībā uz darbībām, kuras saistītas ar pasažieru pārvadājumu pakalpojumu sniegšanu atbilstoši sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas saistībām, ir prasīts nodalīt, pirmkārt, to veiktās pasažieru pārvadājumu darbības atbilstoši šīm sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas saistībām un, otrkārt, pārējās to veiktās darbības, tostarp pārējos pārvadājumu pakalpojumus. Regulas Nr. 1370/2007 6. panta 1. punktā, skatot to kopā ar šīs regulas pielikuma 5. punktu, savukārt ir prasīts grāmatvedībā nodalīt sabiedrisko pārvadājumu darbības, par kurām tiek saņemta kompensācija atbilstoši sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas saistībām, un darbības, par kurām šāda kompensācija netiek saņemta.

Šī pati prasība grāmatvedībā nodalīt darbību blokus ir paredzēta arī Direktīvas 91/440 6. pantā saistībā ar dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanas un dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības darbību iegrāmatošanu.

(skat. 126.–130. punktu)